

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKÉ ŽUPANIJE -
ISTITUTO DI SANITÀ PUBBLICA DELLA REGIONE ISTRIANA**

SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

ZARAZNE BOLESTI

**U ISTARSKOJ ŽUPANIJI
U 2019. GODINI**

Pula, ruján 2021.

K A Z A L O

str.

1. U V O D.....	1
2. PRIJAVLJENE ZARAZNE BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI	3
3. KAPLJIČNE ZARAZNE BOLESTI.....	6
4. CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI	15
5. ANTROPOZOONOZE	22
6. SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI	24
7. TRANSMISIVNE BOLESTI.....	30
8. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI	31
9. ZAKLJUČAK.....	33

1. UVOD

Zarazne bolesti, čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku prijavljuju se temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07). Obvezi prijavljivanja podliježe svako oboljenje, smrt ili epidemija od Zakonom navedenih 99 bolesti, svaka sumnja na oboljenje od Brill-Zinsserove bolesti, kolere, kuge, pjegavca, žute groznice ili virusnih hemoragijskih groznica i SARS-a, svako izlučivanje klica trbušnog tifusa, svako nošenje antigena žutice tipa B i C, antitijela na virus sindroma stečenog nedostatka imuniteta; te svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa ili epidemiju nepoznatog uzroka.

Prijavu, koja se prosljeđuje Zavodu za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo podnosi zdravstvena ustanova i zdravstveni djelatnik nadležnoj epidemiološkoj ispostavi. Iako, prema Pravilniku o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 23/94), postoji obveza prijavljivanja zaraznih bolesti u roku od 24 sata na temelju kliničke dijagnoze, a samo izuzetno nakon laboratorijske dijagnoze, to se rijetko događa. Prijave stižu sa zakašnjenjem, pa mnoge intervencije, kao što su anketiranje i epidemiološki izvid kojima je cilj rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze radi sprečavanja širenja zarazne bolesti, nisu dovoljno pravodobne i/ili svrsishodne.

Od 1. siječnja 2016. godine u Republici Hrvatskoj uveden je elektronički sustav evidencije prijave zaraznih bolesti. Zbog registracije u sustav prilikom prijavljivanja zarazne bolesti se od strane prijavitelja zahtijeva i upis OIB-a oboljele osobe.

Zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba, i Hrvatski zavod za javno zdravstvo obrađuju primljene prijave zaraznih bolesti sedmodnevno, mjesečno i godišnje.

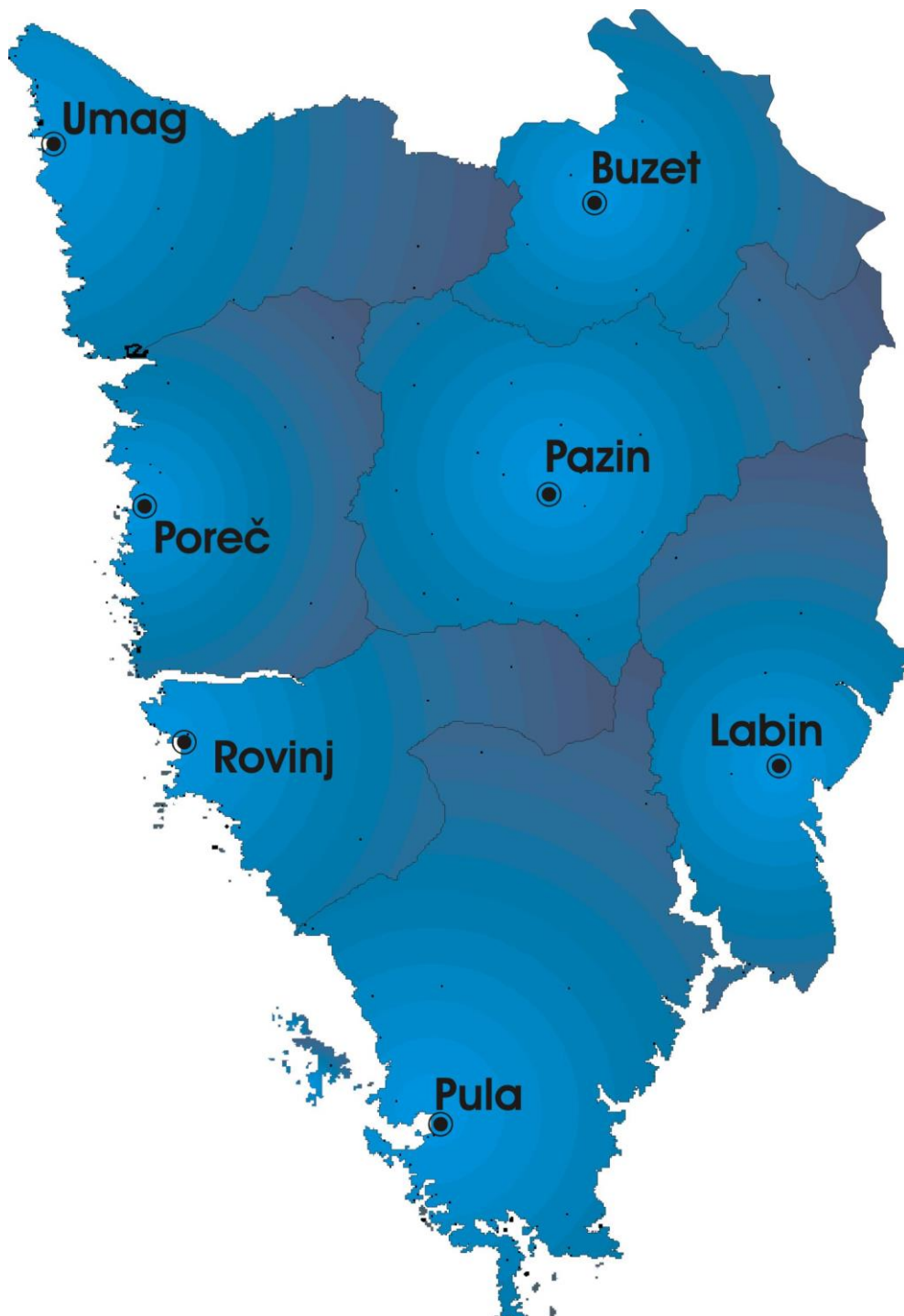
Mjesečna i godišnja izvješća u obliku Biltena Zavod za javno zdravstvo Istarske županije dostavlja epidemiološkim ispostavama, ordinacijama obiteljske medicine, ordinacijama koje u skrbi imaju predškolsku populaciju, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, te tijelima republičke uprave nadležnim za poslove sanitarne inspekcije u Županiji.

Prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti između nadležne veterinarske stanice, odnosno tijela državne uprave nadležne za poslove veterinarstva, i epidemioloških ispostava postoji uzajamna obveza prijavljivanja antropozoonoza.

Prijavljivanje oboljenja - smrti od zarazne bolesti obavlja se na individualnom obrascu za sve bolesti osim za gripu. Gripa (influenza) se prijavljuje po dobnim skupinama na zbirnoj prijavi oboljenja - smrti od gripe za sedmodnevna razdoblja. Epidemije se, od strane epidemiologa u nadležnoj epidemiološkoj službi, prijavljuju na posebnom obrascu. U epidemiološkim ispostavama Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije se svaka prijava u pisanom obliku unosi u Evidenciju prijave zaraznih bolesti, te u digitalni sustav koji je praćen od strane HZJZ.

U godišnjem izvješću korišteni su podaci iz individualnih prijave zaraznih bolesti, sedmodnevnih izvješća za gripu, te podaci iz evidencija koje se vode u Službi za epidemiologiju i Službi za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije.

Prijavljene zarazne bolesti prikazane su prema epidemiološkim područjima koja pokrivaju ispostave Službe za epidemiologiju ZZJZ IŽ Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj i Umag.

Slika 1. Epidemiološka područja u Istarskoj županiji

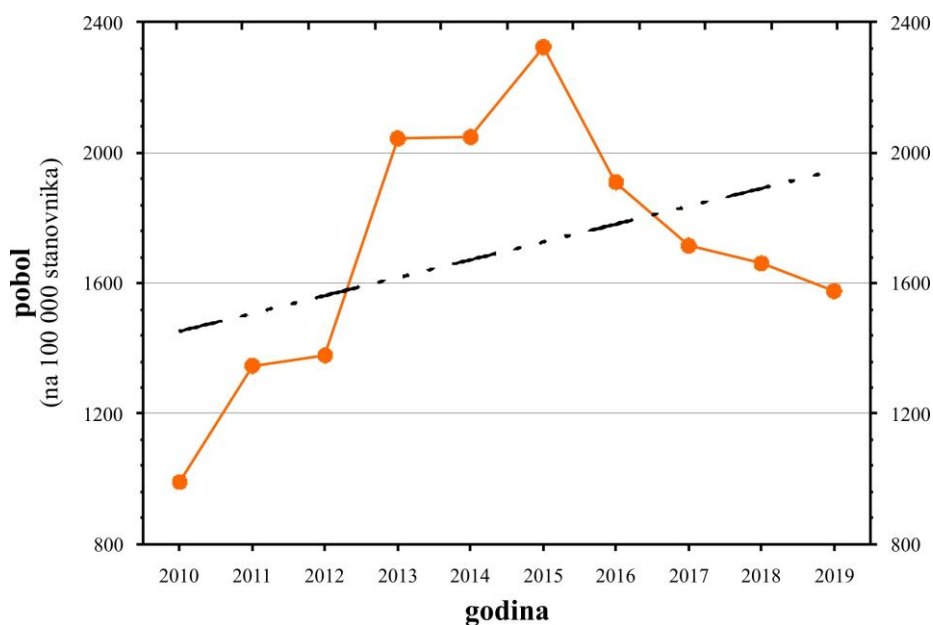
2. PRIJAVLJENE ZARAZNE BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI

Temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti u Istarskoj županiji je u 2019. godini prijavljeno 3280 slučajeva zaraznih bolesti, što je manje od prethodne godine (3280/3456).

Tablica 1.

Broj prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godine

Godina	Broj prijava	Pobol na 100.000 st.
2010.	2036	990
2011.	2772	1347
2012.	2870	1379
2013.	4253	2044
2014.	4261	2048
2015.	4834	2324
2016.	3973	1910
2017.	3568	1715
2018.	3456	1661
2019.	3280	1576

Slika 2. Kretanje pobola od zaraznih bolesti na području Istarske županije u razdoblju od 2010. do 2019. godine

Na tablici 2. prikazane su prijavljene zarazne bolesti u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima.

Tablica 2. Prijavljene zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2019. godini

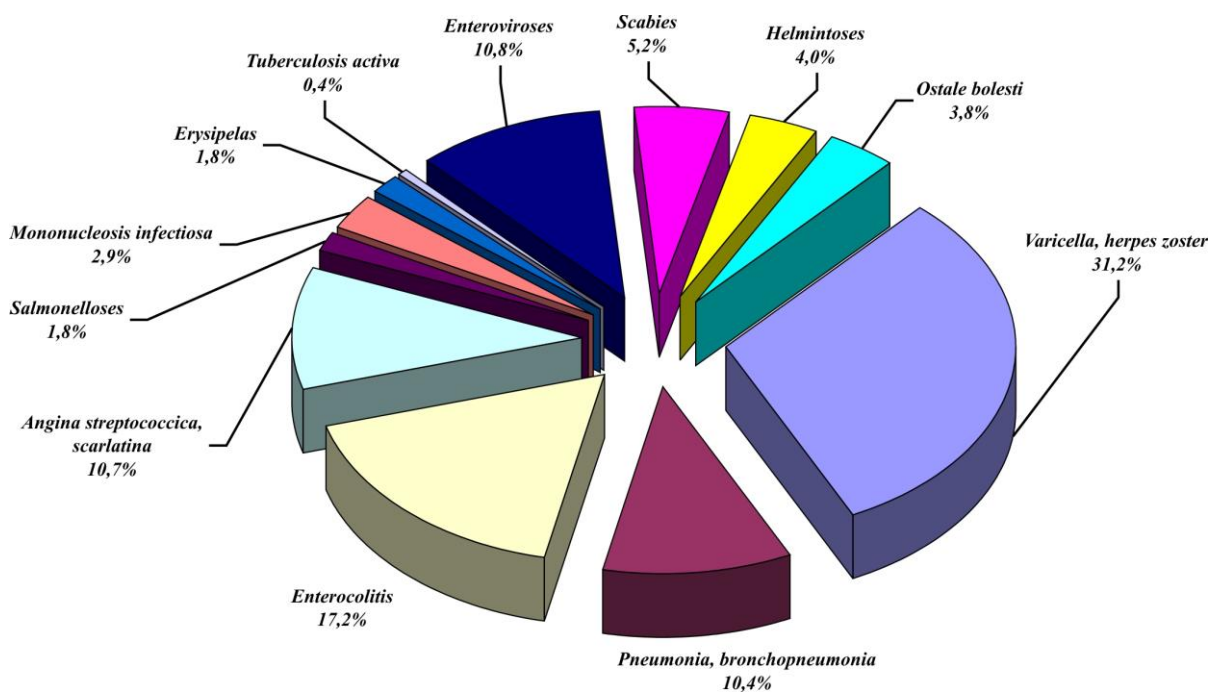
Red. br.	BOLEST	2018.								2018.
		BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG	ISTARSKA ŽUPANIJA	
1.	Angina streptococcica	14	9	28	101	35	5	65	257	247
2.	Anti HCV poz.								-	1
3.	Chlamydiasis i ostale SPB						2	4	6	10
4.	Campylobacteriosis	3	5			8	1	5	22	20
5.	Enterocolitis	28	179	17	81	67	50	142	564	585
6.	Enterovirosis	10		49	15	9	42	1	126	46
7.	Erysipelas	4	7	6	6	18	4	13	58	60
8.	Febris Q									1
9.	Gastroenterocolitis virosa	15	72	8	5	86	35	6	227	44
10.	Yersiniosis			1					1	
11.	Helmintoses	10	9	7	46	8	6	44	130	127
12.	Hepatitis vir. A									5
13.	Hepatitis vir. B							1	1	2
14.	Hepatitis vir. C				2	6			8	4
15.	Nosilac HBsAg		1						1	4
16.	Herpes zoster	24	39	24	26	81	26	17	237	241
17.	Kliconoštvo salmonellae		5			11	4		20	0
18.	Lambliasis	1	1	1	1		4		8	1
19.	Legionellosis						1		1	4
20.	Morbus Creutzfeldt-Jakob			1					1	0
21.	Lyme-borreliosis		3	2	6	6	2	4	23	26
22.	Meningitis bact.				1				1	2
23.	Meningitis virosa							1	1	2
24.	Mononucleosis inf.	2	13	11	12	29	14	14	95	103
25.	Inv. bolest uzrokovana Strept. pneumoniae	1				1			2	1
26.	Parotitis epidemica									6
27.	Pediculosis/capitis/corporis		8		3	2	4	1	18	18
28.	Febris haemorrhagica cum syndroma renale		1						1	0
29.	Pneumoni-Bronchopn.	12	46	38	55	116	42	31	340	387
30.	Salmonellosis	1	9	6	9	24	5	4	58	76
31.	Scabies	1	29	9	14	69	17	32	171	92
32.	Scarlatina	12	6	7	47	9	2	11	94	46
33.	Sepsis purulenta				2		3		5	3
34.	Syphilis						1	1	2	1
35.	Toxiinfectio aliment.				1	1			2	2
36.	Toxoplasmosis		1						1	0
37.	Tuberculosis act.		1			8	2	1	12	23
38.	Varicella	4	223	202	105	133	70	49	786	1270
	UKUPNO	142	667	418	538	729	339	447	3280	3456
39.	Influenza	46	833	282	332	515	106	271	2835	2685

Na tablici 3. prikazano je 10 najčešćih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2019. i 2018. godini.

Tablica 3.

Najčešće zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2019. i 2018. godini

BOLEST	2019.			2018.		
	Broj	%	Rang	Broj	%	Rang
Varicella, herpes zoster	1023	31,2	1	1511	43,7	1
Enterocolitis	564	17,2	2	585	16,9	2
Angina streptococcica, scarlatina	351	10,7	3	293	8,5	4
Pneumonia, bronchopneumonia	340	10,4	4	387	11,2	3
Enteroviroses, Gastroenterocolitis virosa	353	10,7	3	90	2,6	8
Helmintoses	130	3,9	7	127	3,7	5
Mononucleosis infectiosa	95	2,9	8	103	3,0	6
Erysipelas	58	1,8	9	60	1,7	10
Scabies	171	5,2	6	92	2,7	7
Tuberculosis activa	12	0,4	10	23	0,7	11
Salmonelloses, klicionoštvo Sallmonelae	58	1,8	9	76	2,2	9
Ostale bolesti	125	3,8	-	109	3,1	-
UKUPNO	3280	100,0		3456	100,0	-

Slika 3. Udio pojedinih skupina bolesti u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2019. godini

3. KAPLJIČNE ZARAZNE BOLESTI

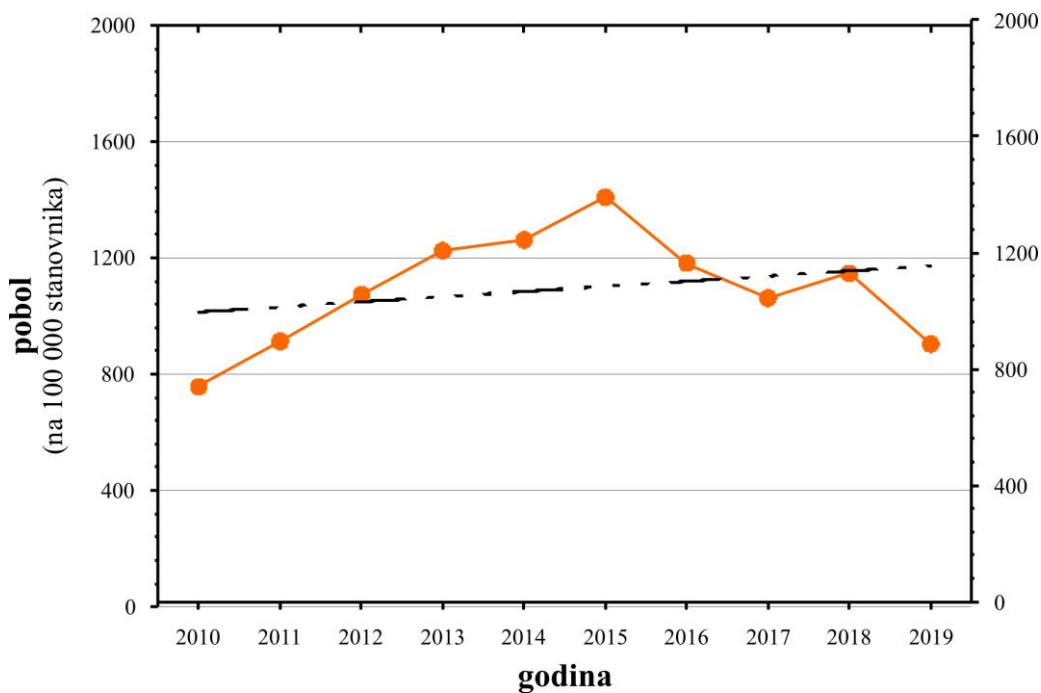
U razdoblju od 2010. do 2019. godine udio kapljičnih zaraznih bolesti u ukupnom broju svih prijavljenih zaraznih bolesti kreće se od 57,3% u 2019. godini do 77,9% u 2012. godini.

U 2019. godini udio iznosi 57,3%. Pobol, u odnosu na posljednji popis stanovništva iz 2011. godine, iznosi 904/100.000 stanovnika.

Tablica 4.

Kapljične zarazne bolesti u Istarskoj županiji od 2009. do 2019. godine

<i>Godina</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>	<i>Pobol na 10000 stanovnika</i>
2010	1557	76,5	757
2011	1879	67,8	913
2012	2235	77,9	1074
2013	2548	59,9	1225
2014	2626	61,6	1262
2015	2933	60,6	1409
2016	2459	61,9	1182
2017	2210	62,0	1062
2018	2387	69,0	1147
2019	1881	57,3	904

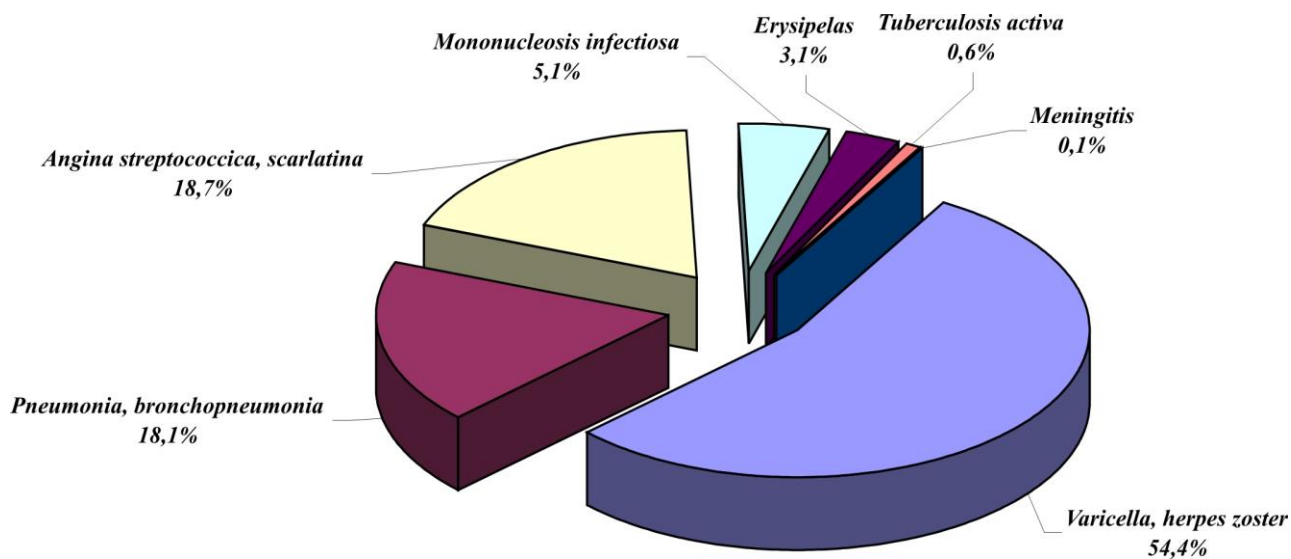
Slika 4. Kretanje pobola od kapljičnih zaraznih bolesti na području IŽ u razdoblju od 2010. do 2019. godine

U grupi bolesti kapljicnih zaraznih bolesti vodeće mjesto pripada vodenim kozicama i herpes zosteru, na drugom mjestu je streptokokna angina i šarlah, a upala pluća je na trećem mjestu.

Tablica 5.

Kapljicne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2019. godini

<i>Bolest</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
Varicella, herpes zoster	1023	54,4
Angina streptococcica, scarlatina	351	18,7
Pneumonia, bronchopneumonia	340	18,1
Mononucleosis infectiosa	95	5,0
Erysipelas	58	3,1
Tuberculosis activa	12	0,6
Meningitis (meningokokni, virusni)	2	0,1
Ukupno	1881	100,0

Slika 5. Udio pojedinih kapljicnih zaraznih bolesti u ukupnom broju prijavljenih kapljicnih zaraznih bolesti na području Istarske županije u 2019. godini

VARICELLA, HERPES ZOSTER

Vodene kozice i herpes zoster ustaljeno su najčešće bolesti od svih prijavljenih bolesti. U 2019. godini ove bolesti čini 31,2% od ukupnog broja prijavljenih zaraznih bolesti, pobol je 492/100000 stanovnika. Vodene kozice i herpes zoster prikazujemo zajedno zbog iste etiologije, radi se o dva klinička entiteta uzrokovana istim uzročnikom (varicella zoster virusom).

Tablica 6.

Varicella i herpes zoster u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2010	524	26	81	30	120	143	57	67
2011	1041	35	143	104	211	361	94	93
2012	1534	30	374	223	165	496	199	47
2013	1427	236	86	209	206	220	105	365
2014	1399	25	179	66	294	404	114	316
2015	1464	116	100	68	172	684	124	200
2016	1179	25	133	271	201	249	257	43
2017	1211	15	95	86	207	428	212	168
2018	1511	22	226	166	102	549	183	263
2019	1023	28	262	226	131	214	96	66

ANGINA STREPTOCOCCICA, SCARLATINA

Streptokokna angina i šarlah su u dužem vremenskom razdoblju među najučestalijim prijavljenim zaraznim bolestima. U 2019. godini su na 3. mjestu svih prijavljenih zaraznih bolesti, i na 2. mjestu kapljičnih zaraznih bolesti. Broj prijave je veći nego prethodne godine (351/293).

Tablica 7.

Streptokokna upala grla i šarlah u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019.g.

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2010	492	6	33	24	90	265	61	13
2011	275	12	8	21	32	175	17	10
2012	207	3	8	29	38	120	8	1
2013	407	22	16	24	82	252	2	9
2014	491	13	32	17	150	197	11	71
2015	541	2	14	10	215	177	22	101
2016	587	4	14	46	155	208	43	117
2017	413	2	7	32	152	84	27	109
2018	293	0	6	26	92	67	21	81
2019	351	26	15	35	148	44	7	76

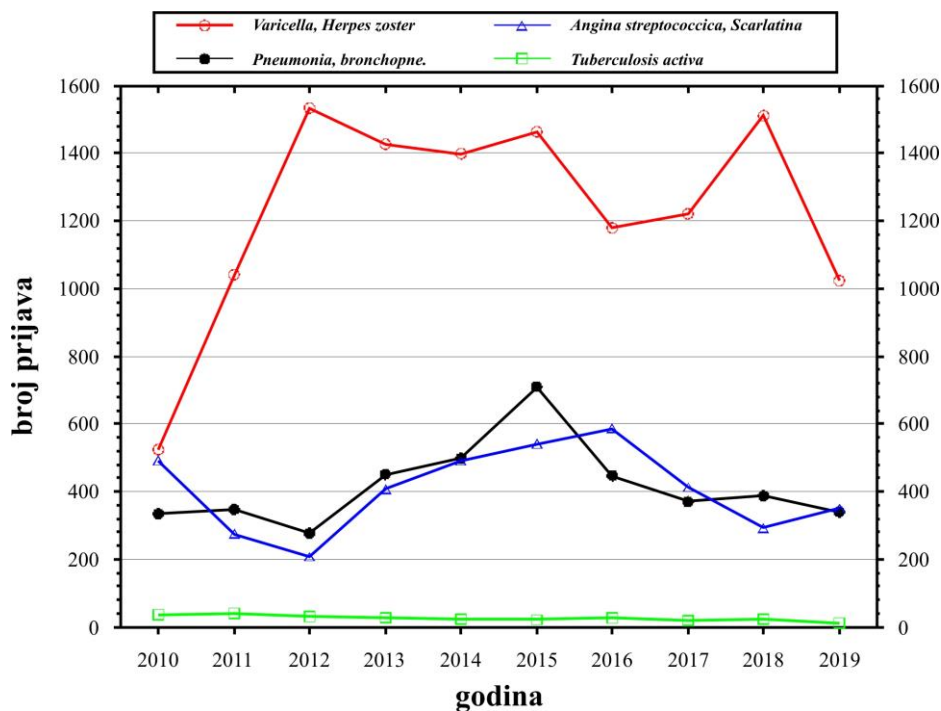
PNEUMONIA, BRONCHOPNEUMONIA

Od 1993. godine upala pluća se prijavljuje bez obzira na etiologiju, odnosno na temelju kliničke slike. 2019. godine je prijavljeno 340 slučajeva pneumonije. Upala pluća je u protekloj godini na 3. mjestu kapljičnih zaraznih bolesti i na 4. mjestu od deset najčešćih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji.

Tablica 8.

Pneumonia, bronchopneumonia u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. g.

Godina	UKUPNO	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG
2010	334	13	76	35	40	136	18	16
2011	347	23	57	30	47	116	40	34
2012	276	23	56	13	41	106	21	16
2013	451	7	95	16	65	180	49	39
2014	498	10	94	22	89	193	46	44
2015	710	6	108	64	86	280	46	68
2016	447	5	90	34	81	164	41	32
2017	370	2	38	32	50	181	34	33
2018	387	4	65	28	78	136	32	44
2019	340	12	46	38	55	116	42	31

Slika 6. Kretanje najčešćih kapljičnih zaraznih bolesti i tuberkuloze u IŽ u razdoblju od 2010. do 2019. godine

TUBERCULOSIS ACTIVA

U 2019. godini prijavljeno je 12 slučajeva tuberkuloze, što je manje od prethodne godine (12/23).

Tablica 9.

Novooboljeli od aktivne tuberkuloze u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godine

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2010	36	1	1	-	6	24	2	2
2011	40	-	4	-	5	27	3	1
2012	30	1	2	1	1	20	4	1
2013	27	0	2	1	1	19	3	1
2014	23	0	0	4	0	15	2	2
2015	21	0	3	0	2	11	2	3
2016	26	0	1	0	6	14	2	3
2017	19	1	0	1	2	10	0	5
2018	23	0	1	1	1	12	3	5
2019	12	0	1	0	0	8	2	1

Tablica 10.

Kretanje bolesnika s aktivnom TBC svih organa u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godine

<i>Godina</i>	<i>Novooboljeli</i>	<i>Incidencija na 100000 stanovnika</i>
2010	36	17,5
2011	40	19,4
2012	30	14,4
2013	27	12,9
2014	23	11,1
2015	21	11,1
2016	26	12,5
2017	19	9,1
2018	23	11,0
2019	12	5,8

Tablica 11.

Oboljeli od tuberkuloze 2019. godine u Istarskoj županiji, prema glavnoj dijagnozi

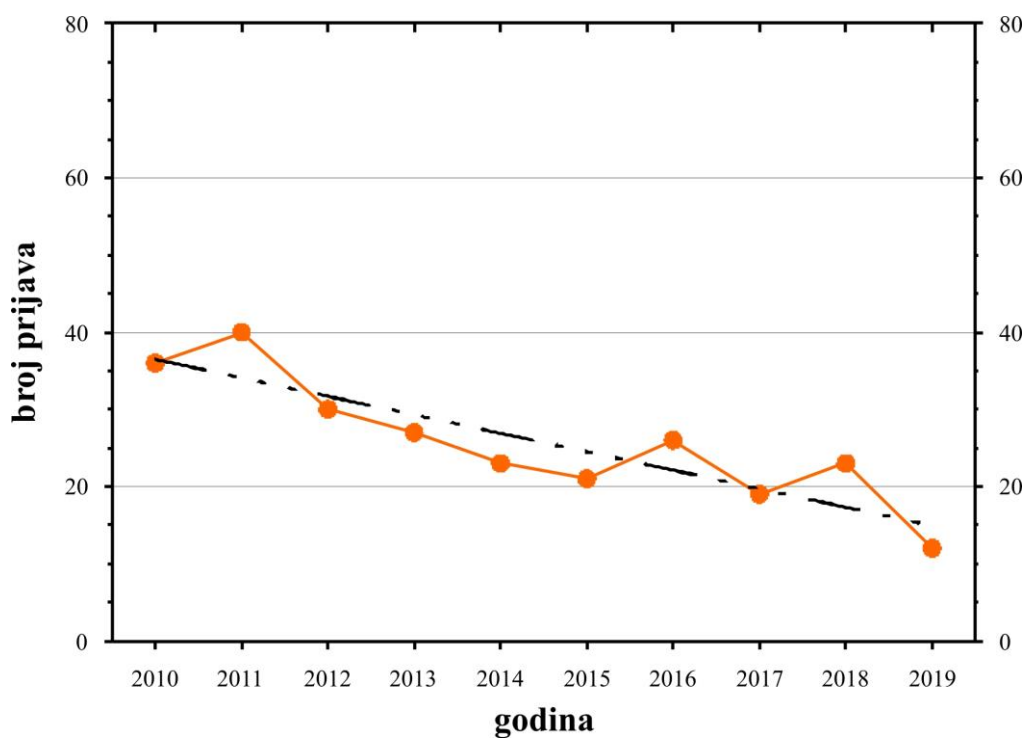
<i>Glavna dijagnoza</i>	<i>Apsolutni broj</i>	<i>%</i>
Plućna	11	91,7
Limfatička	-	-
Genitourinarni sustav	1	8,3
UKUPNO	12	100,0

Tablica 12.

Oboljeli od tuberkuloze svih oblika od 2010. do 2019. godine u Istarskoj županiji kod kojih je bolest dokazana bakteriološki

<i>Godina</i>	<i>Novooboljeli</i>	<i>BK+</i>	<i>BK+ %</i>
2010	36	22	61,0
2011	40	28	70,0
2012	30	16	53,3
2013	27	13	48,2
2014	23	17	73,9
2015	21	13	61,9
2016	25	21	84,0
2017	19	18	94,7
2018	23	21	91,3
2019	12	11	91,7

BK+ = uzorak pozitivan u kulturi ili mikroskopski pozitivan prema kriterijama Naputka za suzbijanje i sprečavanje tuberkuloze (“Narodne novine” br. 70/98, str. 1617).

Slika 7. Kretanje bolesnika s aktivnom TBC svih organa u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

U 2019. godini su u Laboratorij za tuberkulozu ZZJZ IŽ dostavljena su 1596 uzorka na obradu, što je gotovo identično u odnosu na prethodnu godinu. Najčešće dostavljeni uzorci su sputum, aspirat bronha i urin, dok su drugi dostavljeni uzorci rjeđi (lavat želuca, pleuralni punktati).

Test na rezistenciju učinjen je na ukupno 11 uzoraka, nije bilo pozitivnih nalaza rezistencije uzročnika.

Tablica 13.

Pregled rada Laboratorija za bakterijsku dijagnostiku tuberkuloze ZZJZ IŽ u 2019. i 2018. godini

Vrsta pretrage	2019		2018	
	Broj	Pozitivnih nalaza	Broj	Pozitivnih nalaza
Ukupno uzoraka	1596	42	1595	69
Mikroskopija	1226	11	1240	14
Kultivacija	1544	31	1530	55
Test rezistencije	11	-	17	-
Atipične mikobakterije	4	4	6	6

Tablica 14.

Vrste i broj primljenih uzoraka i rezultati pretraga na tuberkulozu u 2019. godini

Vrsta uzorka	Ukupno	Direktna mikroskopija			Kultivacija			
		poz. TBC	poz. NTM	neg.	poz. TBC	poz. NTM	neg.	Infi-cirani
Sputum	644	6	3	635	11	8	623	2
Bronhoskop.uzorci	445	5	-	440	15	1	427	2
Lavat želuca	42	-	-	42	-	-	39	3
Pleuralni punktati	90	-	-	90	-	-	90	-
Stolica	9	-	-	-	-	-	9	-
Urin	351	-	-	-	5	-	341	5
Punktati ascitesa	1	-	-	1	-	-	1	-
Bris rane	3	1	-	1	-	-	1	-
Punktati ly. čvora	1	-	-	1	-	-	1	-
Likvor	4	-	-	4	-	-	4	-
Biopsija	1	-	-	1	-	-	1	-
Intraoperativni uzorak	4	-	-	4	-	-	4	-
Sadržaj cerviksa	2	-	-	2	-	-	2	-
Uzorak krvi	1	-	-	-	-	-	1	-
Ukupno	1596	11	3	1221	31	9	1544	12

INFLUENZA

U 2019. godini (sezona 2018/2019) prijavljeno je 2385 slučajeva gripe.

Tablica 15.

Influenza u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godini

GODINA	UKUPNO	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG
2010	1578	32	227	183	279	370	84	403
2011	2461	287	1080	258	106	357	92	301
2012	2443	180	427	403	384	397	167	485
2013	3402	110	801	623	422	1091	141	214
2014	1088	22	591	15	52	117	212	79
2015	4466	205	1594	410	467	1043	408	339
2016	855	37	192	74	214	133	152	53
2017	3011	100	972	232	570	432	213	492
2018	2685	172	613	195	394	697	310	304
2019	2385	46	833	282	332	515	106	271

Tablica 16.

Raspodjela oboljelih od gripe u 2019. godini po dobnim skupinama

<i>Dobna skupina (godine)</i>	<i>Broj oboljelih</i>
0 - 1	42
1 - 4	347
5 - 6	210
7 - 14	342
15 - 19	93
20 - 29	180
30 - 64	1038
65 +	133
Ukupno	2385

Ostale kapljичne zarazne bolesti koje suzbijamo obveznim cijepljenjem prijavljuju se u manjem broju, ili nema prijava oboljenja (ospice, rubeola) zbog još uvijek visokog postotka procijepljenosti djece u Istarskoj županiji.

MORBILLI i RUBEOLA – u 2019. godini nema prijava ospica i crljenke u Istarskoj županiji.

PAROTITIS EPIDEMICA – U 2019. godini nema prijava zaušnjaka.

PERTUSSIS - u 2019. godini nije prijavljen ni jedan slučaj hripavca.

MENINGITIS - u 2019. godini prijavljena su 2 slučaja upale moždanih ovojnica, od čega je 1 virusne etiologije, a 1 slučaja prijavljena su kao bakterijski meningitis (meningitis epidemica).

4. CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI

U 2019. godini u Istarskoj županiji je prijavljeno 1149 slučajeva crijevnih zaraznih bolesti ili 35,0% od ukupnog broja prijava. Pobol je 552/100.000 stanovnika, što je više nego prethodne godine (552/443).

U razdoblju od 2010. do 2019. godine udio crijevnih zaraznih bolesti među prijavama zaraznih bolesti kreće se od 17,2% u 2010. do 35,0% u 2019. godini.

Tablica 17.

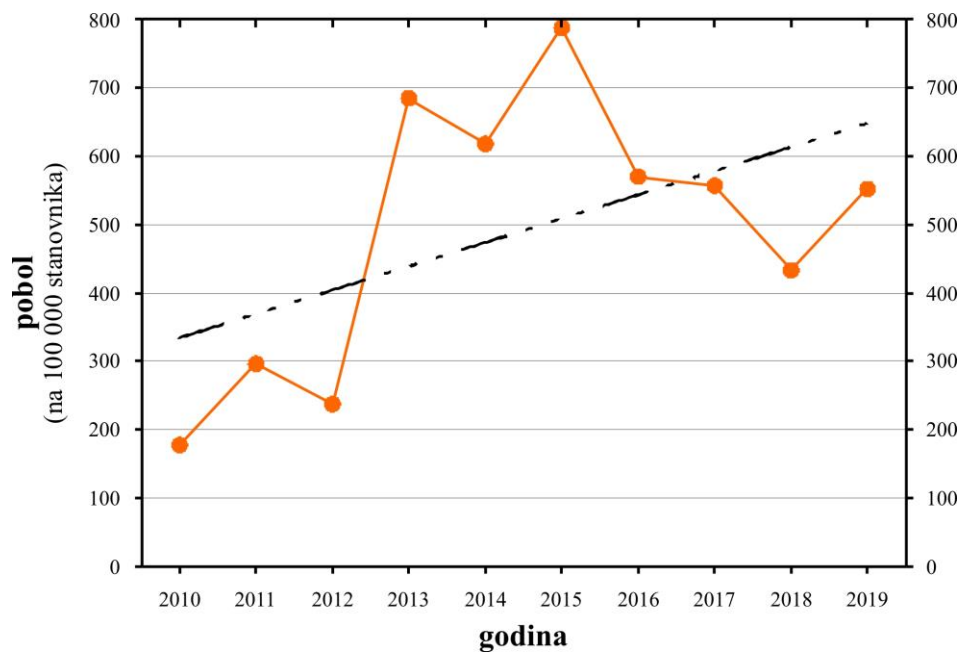
Crijevne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

<i>Godina</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>	<i>Pobol na 100000 stanovnika</i>
2010	364	17,9	177
2011	610	22	296
2012	494	17,2	237
2013	1425	33,5	685
2014	1286	30,2	618
2015	1639	33,9	788
2016	1187	29,8	570
2017	1159	32,4	557
2018	900	26,0	433
2019	1149	35,0	552

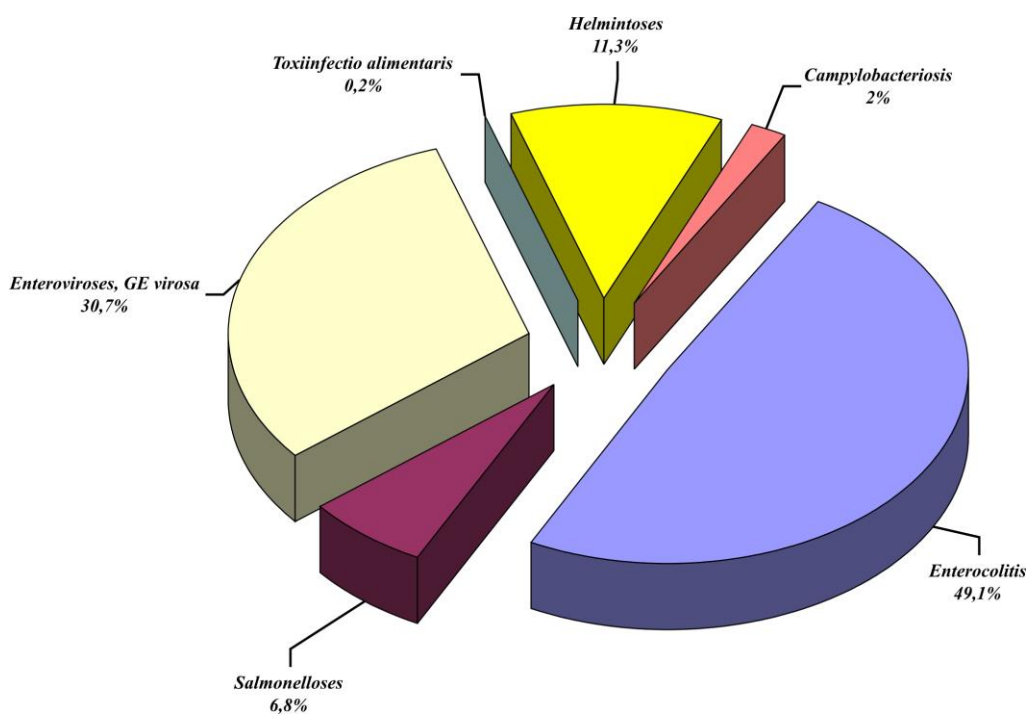
Tablica 18.

Crijevne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2019. godini

<i>Bolest</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>
Enterocolitis	564	49,1
Enteroviroses, GE virosa	353	30,7
Helmintoses	130	11,3
Salmonelloses, kliconoštvo Sallmonelae	78	6,8
Campylobacteriosis	22	1,9
Toxoinfectio alimentaris	2	0,2
Ukupno	1149	100,0

Slika 8. Kretanje crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

Slika 9. Udio pojedinih crijevnih zaraznih bolesti u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2019. godini

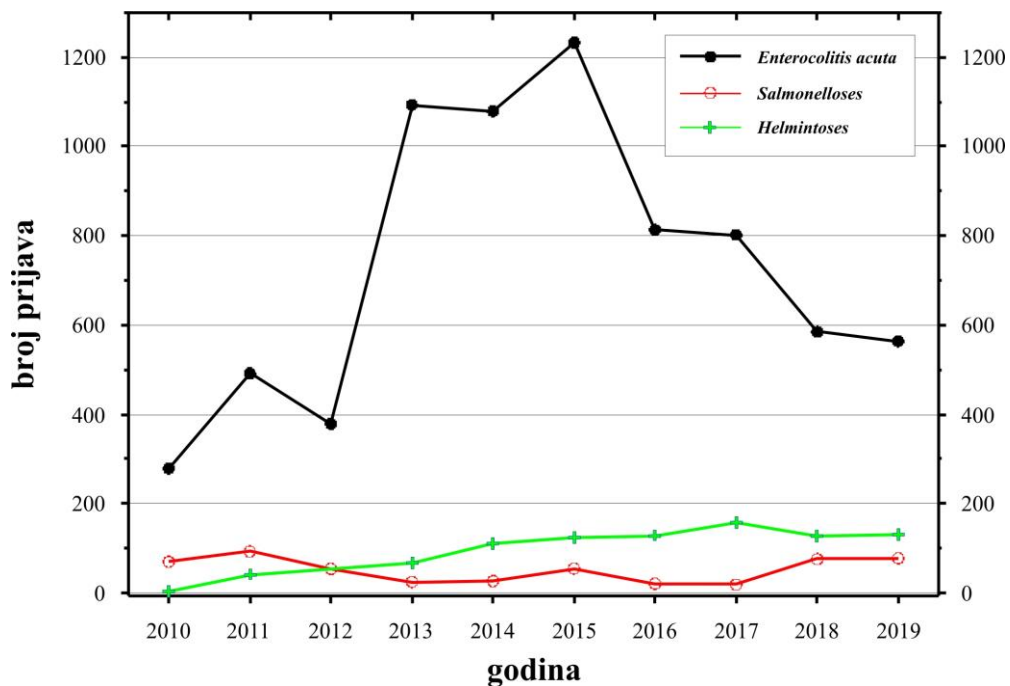
ENTEROCOLITIS ACUTA

Akutni enterokolitis najčešća je bolest iz grupe crijevnih zaraznih bolesti (49%), a u tijeku 10-godišnjeg razdoblja jedna je od najčešćih prijavljenih zaraznih bolesti. Pobel od akutnog enterokolitisa u 2019. godini iznosi 271,1 na 100.000 stanovnika.

Tablica 19.

Enterocolitis ac. u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

Godina	UKUPNO	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG
2010	279	7	63	17	32	86	42	32
2011	492	29	129	17	23	122	72	100
2012	379	20	43	19	44	116	66	71
2013	1093	61	194	28	142	400	74	194
2014	1079	61	234	63	217	217	86	201
2015	1233	79	211	63	259	217	135	269
2016	813	53	166	53	114	116	105	206
2017	802	31	267	44	94	114	70	182
2018	585	15	160	20	99	75	78	138
2019	564	28	179	17	81	67	50	142

Slika 10. Kretanje nekih crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

HELMINTOSES

Unatrag nekoliko godina prijavljuje se veći broj slučajeva helmintijaze. U 2019. godini je prijavljeno 130 slučajeva; što ovu crijevnu infestaciju smješta na 7. mjesto, sa udjelom od 3,9 %, među prijavljenim crijevnim zaraznim bolestima.

SALMONELLOSES

Zbog karakteristične kliničke slike i puta prijenosa se salmoneloze, iako spadaju u zoonoze, opisuju u grupi crijevnih zaraznih bolesti.

Salmoneloze su na 4. mjestu među crijevnim zaraznim bolestima, a u 2019. godini se salmoneloze i kliconoštvo salmonele nalaze se na 9. mjestu među 10 najčešće prijavljenih zaraznih bolesti.

Tablica 20.

Salmoneloze i kliconoštvo salmonele u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

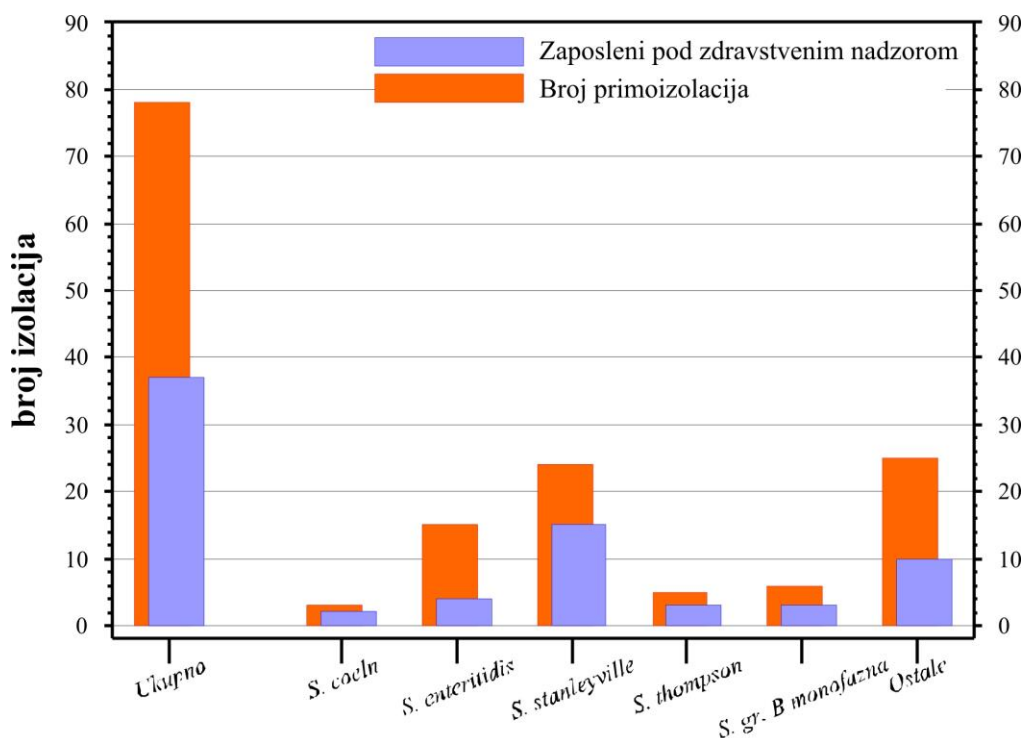
<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2010	70	1	11	10	5	35	2	6
2011	93	2	16	11	7	40	10	7
2012	54	-	1	9	9	19	5	11
2013	25	-	4	3	1	7	1	9
2014	27	-	4	3	2	11	2	5
2015	55	2	10	-	3	36	2	2
2016	21	1	14	-	-	5	-	1
2017	19	3	-	-	-	10	6	-
2018	76	0	5	1	8	50	6	6
2019	78	1	14	6	9	35	9	4

U 2019. godini najčešće izolirana salmonela u Službi za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije bila je S.stanleyville (30,8% svih izolacija). 2. i 3. mjesto po izolaciji zauzimaju S. enteritidis (19,2%) i S. gr. B monofazna (7,7%).

Od ukupnog broja primoizolacija, 37 osoba (47,4%) je bilo među zaposlenima koji su pod obveznim zdravstvenim nadzorom zbog profesionalnog kontakta s namirnicama, što je 32% više u odnosu na 2018. godinu (37/28).

Tablica 21. Primoizolacije salmonela u Istarskoj županiji u razdoblju od 2013. do 2019. god.

SEROTIP		Broj primoizolacija							Zaposleni pod zdravstvenim nadzorom						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	SALMONELLAE - UKUPNO	60	64	114	66	48	82	78	8	9	7	10	7	28	37
1	S. enteritidis	23	26	49	20	11	6	15	-	1	-	5	1	-	4
2	S. typhimurium	-	2	2	6	1	8	2	-	-	-	3	-	1	1
3	S. typhi	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	S. zaiman	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1
5	S. stanleyville	7	4	13	13	10	7	24	3	-	-	1	1	5	15
6	S. tennessee	-	3	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
7	S. grupe C	-	3	8	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1
8	S. chester	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
9	S. agona	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-
10	S. thompson	-	6	3	4	3	17	5	-	2	-	-	2	2	3
11	S. derby	1	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
12	S. reading	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
13	S. abony	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
14	S. napoli	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
15	S. newport	-	1	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-
16	S. infantis	-	3	3	-	2	-	3	-	1	1	-	-	-	-
17	S. london	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-
18	S. kottbus	1	-	1	-	-	11	-	1	-	-	-	-	2	-
19	S. coeln	2	1	-	1	1	3	3	2	-	-	-	-	1	2
20	S. goldcoast	-	1	-	-	8	1	-	-	-	-	-	-	1	-
21	S. halle	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
22	S. stanley	-	-	3	4	-	3	-	-	-	2	-	-	1	-
23	S. grupe B	1	4	7	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
24	S. panama	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	S. brandenberg	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	S. coevalis	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
27	S. veneziana	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-
28	S. gr. B monofazna	12	7	17	12	3	4	6	-	1	1	-	1	1	3
29	S. albert	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	S. umbilo	-	-	-	1	-	1	3	-	-	-	1	-	1	1
31	S. aderike	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
32	S. newport	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
33	S. spp	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	S. remo	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
35	S. grupe G	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
36	S. grupe D	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	S. haduna	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
38	S. braenderup	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	S. ndolo	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
40	S. montevideo	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	S. ball	-	-	1	-	-	3	1	-	-	-	-	-	1	-
42	S. dublin	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	S. qire	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44	S. saint paul	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
45	S. javiana	6	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
46	S. kisarawe	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47	S. haifa	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48	S. papuana	1	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1
49	S. kentucky	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	S. virchow	-	-	-	-	1	3	3	1	-	-	-	-	3	3
51	S. feruch	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
52	S. singapur	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1

Slika 11. Najčešće izolirane Salmonellae u Istarskoj županiji u 2019. godini

CAMPYLOBACTERIOSIS

Iako, kao i salmoneloze, spada u grupu zoonoza, u poglavlju crijevnih infekcija opisuje se i kampilobakterioza.

U 2019. godini je na području Istarske županije registrirano 22 slučaja ovog oboljenja; te se tako kampilobakterioza smješta na 5. mjesto svih prijavljenih crijevnih zaraznih bolesti.

U svim prijavljenim slučajevima radi se o izoliranim oboljenjima bez epidemiološke povezanosti.

TOXOINFECTIO ALIMENTARIS

Enterokolitis, izazvan kontaminiranom hranom, a koji nije uzrokovan salmonelama, prijavljuje se kao toxoinfectio alimentaris (trovanje hranom).

U 2019. godini prijavljena su 2 sporadična slučaja trovanja hranom. Na 6. su mjestu prijavljenih crijevnih zaraznih bolesti.

HEPATITIS VIROSA A

Posljednjih nekoliko godina bilježio se vrlo niski pobol od hepatitisa A.

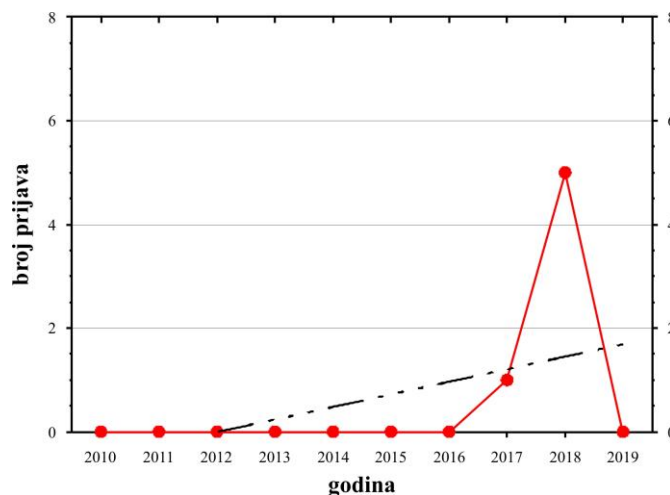
U 2019. godini nije bilo prijava slučajeva akutnog hepatitisa A.

Tablica 22. Hepatitis A u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima u razdoblju od 2010. do 2019. godine

Godina	UKUPNO	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	1	-	-	-	-	-	-	1
2018	5	-	-	-	3	1	-	1
2019	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablica 23. Hepatitis A u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godine

Godina	Broj	%	Pobol na 100000 stanovnika
2010	-	-	-
2011	-	-	-
2012	-	-	-
2013	-	-	-
2014	-	-	-
2015	-	-	-
2016	-	-	-
2017	1	0,08	0,5
2018	5	0,15	2,4
2019	-	-	-

Slika 12. Hepatitis A u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godine

5. ANTROPOZOONOZE

FEBRIS Q

Q groznica je antropozoonoza, koja se prijavljuje od 1981. godine. Višegodišnjim praćenjem registrira se nekoliko sporadičnih nepovezanih slučajeva godišnje.

U 2019. godini nije prijavljen niti jedan slučaj oboljenja.

TOXOPLASMOSIS

Toksoplazmoza je antropozoonoza koja ima osobiti epidemiološki značaj u trudnoći. Od životinja najčešći parazitozoše su mačke, psi, kunići, krave, koze, svinje i ovce. Kontakt s navedenim životinjama u trudnoći može rezultirati zaražavanjem, te eventualnim malformacijama ploda. Vrlo važna mjera zaštite od ove bolesti je testiranje trudnica na anamnestička antitijela, te kod negativnog preporuka opreza pri kontaktu sa domaćim životinjama, osobito sa kućnim ljubimcima kod negativnog nalaza

U 2019. godini u mikrobiološkom laboratoriju Zavoda obrađeno je 1908 uzoraka. Kod 2 osobe utvrđen je povišen titar IgM antitijela u krvi metodom ELISA/ELFA, što govori za svježu infekciju; prijavljen je jedan slučaj. Kod 329 osoba utvrđen je anamnestički titar, odnosno IgG antitijela, što govori za prošlu infekciju. U odnosu na 2018. godinu pretraženo je 1% manje uzoraka (1908/1945).

FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALE

U 2019. godini prijavljen je jedan slučaj virusne hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom.

RABIES

U Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije u Puli kao i u ispostavama epidemiološke službe Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Rovinj i Umag provodi se nadzor i cijepljenje radi zaštite ljudi od bjesnoće.

Broj osoba upućenih u antirabičnu ambulantu u 2019. godini manji je od broja upućenih prethodne godine (211/243). Ukupno je cijepljeno 18 osoba.

Tablica 24.

Broj osoba cijepljenih protiv bjesnoće u Istarskoj županiji u 2019. godini

Broj pregledanih osoba iz grupe:		Broj tretiranih		
		cjepivo	cjepivo + serum	ukupno
“A”				
“B”	2	2	-	2
“C”	60	16	-	16
“D”	149	-	-	-
ukupno	211	18	-	18

Tablica 25.

Broj osoba cijepljenih protiv bjesnoće prema životinjama od kojih su ugrizene ili bile u kontaktu u Istarskoj županiji u 2018. i 2019. godini

<i>Ugriz životinje ili kontakt</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>
Domaće životinje		
Pas	4	10
Mačka	4	3
Divlje životinje		
Majmun	1	-
Štakor	1	1
Vjeverica	2	1
Šišmiš	1	-
Puh	1	1
Jež	-	2
Nepoznato (lasica?)	1	-
Ukupno	15	18

Prema podacima iz Veterinarskog zavoda Rijeka u Istarskoj županiji 2019. godine nije bilo pozitivnih nalaza na bjesnoću kod dostavljenih uzoraka životinja, čime se nastavlja višegodišnji niz godina u kojima se, zahvaljujući provođenju oralne vakcinacije lisica, ne registrira bjesnoća među divljim i/ili domaćim životinjama.

6. SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI

U ovu grupu zaraznih bolesti spadaju virusni hepatitis tipa B i C, HIV/AIDS bolest, sifilis, gonoreja, klamidijaza i ostale spolno prenosive bolesti (SPB). U 2019. godini prijavljena je 21 oboljela osoba, a od toga broja 6 ili 28,6% se odnosi na klamidijazu.

Od ostalih navedenih spolno prenosivih bolesti u prošloj godini nije prijavljen niti jedan slučaj gonoreje; registriran je 1 slučaj akutnog hepatitisa B, 1 slučaj nosilaštva HbsAg, 8 slučajeva akutnog hepatitisa C, 2 slučaja sifilisa, te 3 novootkrivene HIV pozitivne osobe.

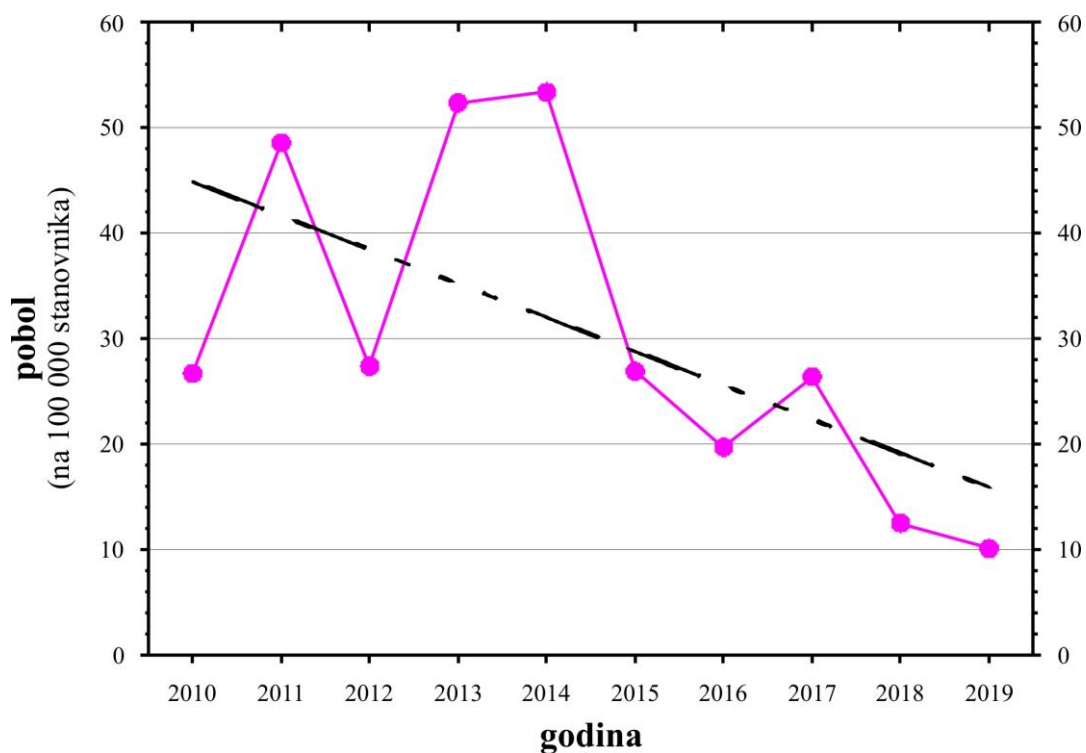
U odnosu na 2018. godinu manji je broj prijava spolno prenosivih bolesti (21/26).

Broj prijava spolnih bolesti u 2019. godini, iznosi 0,64% od svih prijavljenih zaraznih bolesti.

Tablica 26.

Spolne bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

Godina	Broj oboljelih	Pobol na 100.000 st.
2010	55	26,7
2011	100	48,6
2012	57	27,4
2013	109	52,4
2014	111	53,4
2015	56	26,9
2016	42	19,7
2017	55	26,4
2018	26	12,5
2019	21	10,1

Slika 13. Kretanje spolnih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2019. godine

Tablica 27.

Broj nekih prijavljenih spolnih zaraznih bolesti prema dijagnozama u razdoblju od 2010. do 2019. godine

<i>Godina</i>	<i>Gonorrhoea</i>	<i>Syphilis</i>	<i>Chlamydiae i ostale STD</i>
2010	1	-	48
2011	1	-	84
2012	1	1	44
2013	-	3	99
2014	2	1	102
2015	1	-	35
2016	2	2	21
2017	1	8	35
2018	-	1	10
2019	-	2	6

NOSILAŠTVO HIV-a i AIDS

Prvi slučajevi zaraze HIV-om u Hrvatskoj zabilježeni su 1985. godine, te se od tada i u Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije vodi registar HIV pozitivnih osoba, osoba oboljelih od AIDS-a, kao i umrlih osoba.

Specifičnost entiteta po pitanju dijagnostike, prijavljivanja i registriranja osoba sa HIV nosilaštvom i AIDS-om ukazivala je na razlike u podacima u republičkom i županijskim Registrima za HIV/AIDS, pri čemu se primjećuje da Hrvatski zavod za javno zdravstvo uglavnom registrira veći broj osoba sa nosilaštvom HIV-a i oboljelih od AIDS-a u odnosu na županijske Zavode za javno zdravstvo.

Krajem svake kalendarske godine iz republičkog Registra za HIV/AIDS dostavljaju se podaci o HIV nosilaštvu i AIDS-u na republičkoj razini, te po pojedinoj županiji; što omogućava revidiranje i usklađivanje sa podacima iz županijskih registara.

Od 1985. pa do kraja prosinca 2019. godine u Republici Hrvatskoj su ukupno evidentirane 1723 osobe kojima je dijagnosticirana HIV infekcija, od čega ih je 551 osoba (32,1%) oboljela od AIDS-a. U istom je razdoblju umrlo 290 osoba zaraženih HIV-om (16,8%). Prema podacima iz istog registra, u Istarskoj županiji u istom periodu do 2019. evidentirano 74 osoba (4,3% ukupnog broja oboljelih u RH) kojima je dijagnosticirana HIV infekcija, a od kojih je 31 osoba (41,8%) oboljela od AIDS-a, a umrlo je 15 osoba (20,2%).

Tablica 28.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985. - 2019. godine) prema vjerojatnom putu prijenosa zaraze

<i>Vjerojatni put prijenosa infekcije</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
Muški homoseksualni put	50	67,6
Heteroseksualni put prijenosa	3	4,0
Injektiranje droga	6	8,1
Oboljeli od hemofilije – zaraženi pripravcima krvi	2	2,7
Nepoznato	13	17,6
Ukupno	74	100,0

Tablica 30.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985.-2019. godine) prema spolu

<i>Spol</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
Žene	64	86,5
Muškarci	10	13,5
Ukupno	74	100,0

Tablica 30.

Registrirani godišnji broj zaraženih HIV-om, godišnji broj oboljelih od AIDS-a i broj smrti osoba zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji u razdoblju od 1985. do 2019. godine.

<i>Godina</i>	<i>Broj zaraženih HIV-om</i>	<i>Broj oboljelih od AIDS-a</i>	<i>Broj smrti osoba zaraženih HIV-om</i>
1985	1	-	-
1986	2	-	-
1987	5	1	-
1988	3	1	-
1989	-	-	1
1990	1	2	1
1991	1	1	1
1992	2	1	-
1993	1	-	1
1994	3	2	-
1995	-	-	-
1996	1	-	-
1997	-	1	2
1998	2	-	-
1999	6	2	1
2000	1	2	-
2001	2	1	1
2002	1	1	-
2003	2	-	-
2004	-	-	-
2005	1	1	1
2006	3	-	-
2007	-	1	-
2008	5	1	1
2009	-	1	1
2010	1	-	-
2011	7	5	1
2012	1	1	-
2013	4	2	-
2014	1	-	-
2015	6	2	2
2016	3	-	-
2017	-	1	-
2018	5	1	-
2019	3	-	1
Ukupno	74	31	15

Tablica 31.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985. - 2019. godine) prema dobi

<i>Dob</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
15 - 19	3	4,1
20 - 24	8	10,8
25 - 29	4	5,4
30 - 34	20	27,0
35 - 39	11	14,9
40 - 44	12	16,2
45 - 49	3	4,1
50 - 54	4	5,4
55 -59	1	1,3
61 +	8	10,8
Ukupno	74	100,0

HEPATITIS VIROSA B i C

Virusni hepatitis tipa B se prijavljuje od 1982. godine, a nosilaštvo HBsAg od 1987. godine.

Virusni hepatitis tipa C prijavljuje se od 1992. godine.

U 2019. godini prijavljen je 1 slučaj oboljenja od akutnog B hepatitisa i 1 slučaj nosilaštva HBsAg.

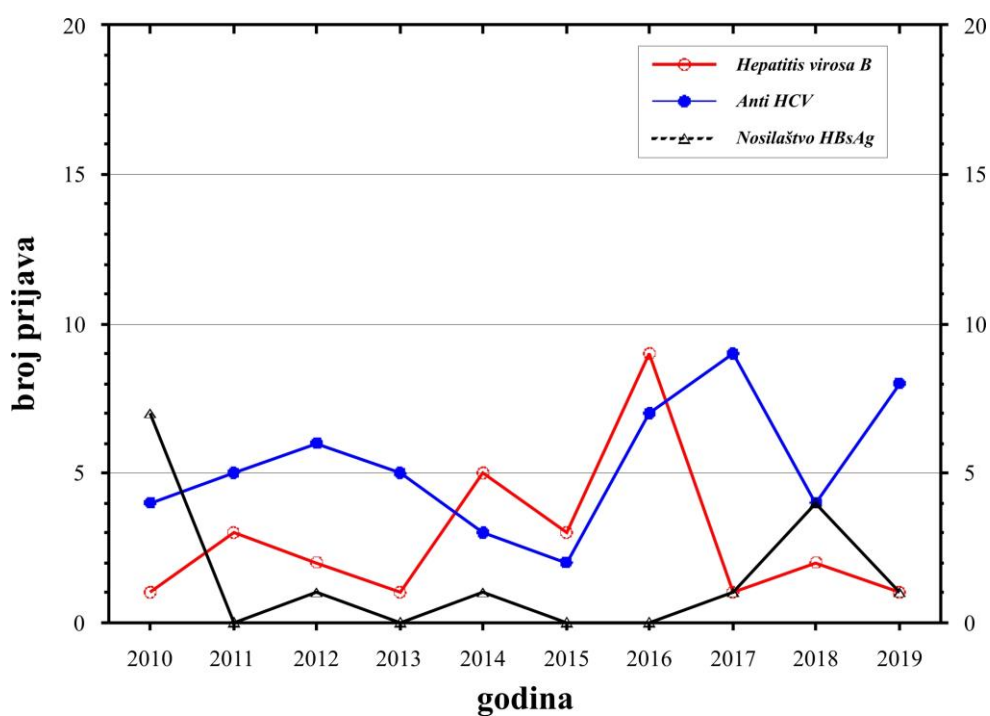
Virusni hepatitis tipa C ubrajamo među spolno prenosive bolesti jer je to jedan od načina prijenosa ove bolesti, iako u mnogo manjoj mjeri nego virusni hepatitis tipa B.

U 2019. godini prijavljena je 8 slučajeva hepatitis virusa tipa C. Unatoč razlikama u načinu prijavljivanja (HC vir, HC chr, Anti HCV poz.) naknadna anketiranja upućuju da se ne radi o akutnim infekcijama, već o otkrivanju protutijela na HCV infekciju, uglavnom u nedeterminiranom prethodnom razdoblju.

Tablica 32.

Broj prijava virusnog hepatitisa tipa B i C u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godine

<i>Godina</i>	<i>Hepatitis virosa B</i>	<i>Nosilaštvo HBsAg</i>	<i>Anti HCV+</i>
2010	1	7	4
2011	3	-	5
2012	2	1	6
2013	1	-	5
2014	5	1	3
2015	3	-	3
2016	9	-	7
2017	1	1	9
2018	2	4	4
2019	1	1	8

Slika 14. Kretanje broja oboljelih od virusnog hepatitisa tipa B i C te nosilaštvo HBsAg u Istarskoj županiji od 2010. do 2019. godine

7. TRANSMISIVNE BOLESTI

LYME - BORRELIOSIS

U 2019. godini prijavljena su 23 slučaja lajmske bolesti, što je jednako kao i 2018. godine (23/23). Lajmsku bolest uzrokuje bakterija *Borrelia burgdorferi*, prenosi se ubodom krpelja te ima tipično sezonsko javljanje od lipnja do kolovoza (nerijetko od svibnja do listopada). Najčešće se prijavljuje na temelju kliničke slike (erythema migrans).

RICKETTSIOSES

U 2019. godini nije prijavljen niti jedan slučaj rikecioze, što je jednako broju prijave u 2018. godini.

8. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI

U Istarskoj županiji je tijekom 2019. godine prijavljeno 26 epidemija zaraznih bolesti. Zbog lakšeg pregleda epidemije su prikazane u obliku tablica.

Tablica 33. Broj epidemija prema epidemiološkim područjima

Epidemiološko područje	Broj epidemija
BUZET	1
LABIN	10
PAZIN	0
POREČ	2
PULA	8
ROVINJ	3
UMAG	2
UKUPNO	26

Tablica 34. Prikaz epidemija tijekom 2019. na području Istarske županije

Mjesto	Vrijeme	Bolest	Uzročnik	Broj oboljelih	Broj izloženih	Izvor zaraze	Put prijenosa
PAVIĆINI, MARČANA (ugost.objekt)	I/2019.	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	7 (gosti)	nepoznato	nepoznato	alimentarni
FUNTANA (ugost.objekt)	I/2019.	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	12 (građevinski djelatnici)	nepoznato	nepoznato	nepoznato
LABIN (smještaj socijalno ugroženih osoba)	I/2019.	svrab	Sarcoptes scabiei	6 (članovi obitelji)	10	nepoznato	direktni i indirektni kontakt
PULA (zdr.ustanova)	I/2019.	akutni gastroenterokolitis	Noro virus	33 (pacijenti/ zdr. djelatnici)	nepoznato	pacijent	kapljični kontakti
RAŠA (obitelj/ dječji vrtić)	II/2019.	svrab	Sarcoptes scabiei	6 (obitelj/djelatnici i polaznici dj. vrtića)	68	nepoznato	direktni i indirektni kontakt
ROVINJ (hotel)	II/2019.	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	18 (gosti/djelatnici hotela)	800	djelatnik	kapljični kontakti
PULA (ustanova za starije i nemoćne osobe)	III/2019.	akutni gastroenterokolitis	Noro virus	27	80	nepoznato	kapljični kontakti
BARBAN (dječji vrtić)	IV/2019	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	29 (djelatnici i polaznici dječjeg vrtića)	48	oboljelo dijete	kapljični kontakti
LABIN (stacionarna zdr.ustanova)	IV/2019	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	16 (pacijenti/ zdravstveni djelatnici)	38	nepoznato	kapljični kontakti

BEČIĆI, RAŠA (obitelj)	IV/2019	salmoneloza	S.stanley-ville	4 (članovi obitelji)	8	nepoznato	alimentarni (namirnica nepoznata)
RABAC (turistički kompleks)	IV/2019	akutni gastroenterokolitis	Noro i Rota virus	417 (djelatnici/gosti hotela)	nepoznato	nepoznato	kapljični kontakti
RABAC (hotel)	V/2019.	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	68 (djelatnici/gosti hotela)	800	nepoznato	kapljični kontakti
LABIN (dječji vrtić)	V/2019.	enterobijaza	Enterobius vermicularis	8	69	infestirano dijete	kontakti
PULA (hotel)	VI/2019.	alimentarna toksinfekcija	Clostridium perfringens	30	37	nepoznato	alimentarni (sekundarno kontaminiran i umak od piletine)
ROVINJ (hotel)	VII/2019.	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	13	1040	nepoznato	kapljični kontakti
ROVINJ (tur. naselje)	VII/2019.	akutni gastroenterokolitis	Noro virus	28	223	nepoznato	kapljični kontakti
POREČ (hotel)	IX/2019.	akutni gastroenterokolitis	Noro virus	49	600	nepoznato	kapljični kontakti
PULA (zdr. ustanova)	IX/2019.	svrab	Sarcoptes scabiei	16 (pacijenti, zdr. djelatnici)	869	pacijent sa Norveškim svrabom	direktni i indirektni kontakt
LABIN (obitelj)	IX/2019.	svrab	Sarcoptes scabiei	3 (članovi obitelji)	4	oboljeli obiteljski kontakt u BiH	direktni i indirektni kontakt
LABIN (zajedničko stanovanje)	IX/2019.	svrab	Sarcoptes scabiei	3 (građevinski djelatnici u zajedničkom stanovanju)	11	oboljeli obiteljski kontakti u BiH	indirektni kontakt
RABAC (hotel)	IX/2019.	akutni gastroenterokolitis	Noro virus	80	350	djelatnik hotela	kapljični kontakti
BUZET (ustanova za starije osobe)	XII/2019.	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	12 (korisnici/ djelatnici)	65	zdr. djelatnik	kapljični kontakti
BANJOLE, MEDULIN (dječji vrtić)	XII/2019.	enterobijaza	Enterobius vermicularis	3	22	infestirano dijete	kontakti
PULA (turist.naselje)	XII/2019.	svrab	Sarcoptes scabiei	3 (tur. djelatnici)	nepoznato	nepoznato	indirektni kontakt
BUJE (2 osnovne škole, 2 dječja vrtića)	XII/2019.	svrab	Sarcoptes scabiei	14 (učenici, djeca predškolskog uzrasta)	367	nepoznato	indirektni kontakt
UMAG (osnovna škola, dječji vrtić)	XII/2019.	svrab	Sarcoptes scabiei	4 (učenici, djeca predškolskog uzrasta)	203	nepoznato	indirektni kontakt

9. ZAKLJUČAK

U 2019. godini je u Službu za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (lokacije Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj, Umag) prijavljeno 39 različitih zaraznih bolesti od 99 bolesti obveznih za prijavu. Broj prijava je 5,1% manji od prehodne godine (3280/3456).

Najčešće prijavljene zarazne bolesti uobičajeno su vodene kozice/herpes zoster, enterokolitis, enteroviroze, upale pluća i streptokokoze. Ovih 5 najčešćih zaraznih bolesti ukupno čine 80,2% svih prijavljenih zaraznih bolesti.

Kapljične zarazne bolesti su, sa udjelom od 57,3%, najčešće prijavljene zarazne bolesti u 2019. godini (1881/3280).

54,4% među kapljičnim zaraznim bolestima odnosi se na vodene kozice i herpes zoster, 21,8% na streptokokoze (streptokokna angina, skarlatina i erizipel), a 18,1% prijava odnosi se na upalu pluća. U odnosu na 2018. godinu registriran je manji broj prijava vodenih kozica i herpes zoster (1023/1511), veći broj prijava streptokokoza (409/353) te manji broj upala pluća (340/387).

U 2019. godini prijavljeno je 12 slučajeva aktivne tuberkuloze, što je najmanje u odnosu na proteklih 10 godina. Trend pada incidencije na 100 000 stanovnika registriran je posljednjih 10-tak godina, te će se i nadalje pažljivo pratiti trend kretanja oboljelih u slijedećim godinama. U visokom postotku (91,6%) uzročnik je bakteriološki dokazan.

U 2019. godini prijavljeno je 2385 osoba oboljelih od gripe. Najveći broj oboljelih nalazi se u dobnim skupinama 30 - 64 godine te 1-4 godine.

Pobol od crijevnih zaraznih bolesti kojima je hrana glavni put prijenosa je posljednjih godina u stalnom padu. Poboľjšani uvjeti opće sanitacije (poboľjšana vodoopskrba, dispozicija otpadnih voda i tvari), higijena prehrane, porast kulturne razine pučanstva zasigurno utječu na smanjeni pobol od ove grupe bolesti. Navedenim mjerama, kao i mjerama kao što su zdravstveni odgoj osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica (ali i ukupnog pučanstva), kontinuiranim higijensko-epidemiološki nadzorom, te pojačanom osobnom higijenom može se značajnije utjecati na daljnje smanjenje učestalosti crijevnih zaraznih bolesti.

Crijeвне zarazne bolesti uobičajeno su i u 2019. godini zauzele visoki udjel (34,4%) u prijavama zaraznih bolesti. Prijavljeno je 1149 slučajeva crijevnih zaraznih bolesti, među kojima 81,2% čine enterokolitisi, enteroviroze i akutni gastroenteritis. Visoko 3. mjesto među crijevnim zarazama pripada prijavama helmintoza (udio 11,5%), koje u proteklim godinama nisu bile jače zastupljene. Iako benigna infestacija, najčešće u dječjoj dobi, helmintijaza u dječjim kolektivima sve češće ima epidemijski potencijal koji zahtijeva provedbu opsežnih i dugotrajnih kemoprofilaktičkih i higijenskih mjera.

Salmoneloze su posljednjih 10 godina bile u ustaljenom trendu pada pojavnosti, no u 2019., kao i u prethodnoj 2018., ponovno ulaze u 10 najčešće prijavljenih zaraznih bolesti. Nakon više godina u kojima je broj otkrivenih kliconoša salmonele među osobama koje su pod zdravstvenim nadzorom zbog dodira sa namirnicama bio nizak, u 2019. godini je među tim osobama otkriveno 37 kliconoša (48,0% svih izolacija salmonella).

Već niz godina bilježi se pad pojavnosti virusnog hepatitisa tipa A, što, kao i kod salmoneloza govori o dobrom provođenju higijenskih mjera. U 2019. godini nije registriran ni jedan slučaj.

I u 2019. se kao “novi” entitet ističe kampilobakterioza na 5. mjestu u pojavnosti među crijevnim zaraznim bolestima, uglavnom se radi o izoliranim individualnim prijavama bez epidemijskog širenja.

Među antopozoonozama vodeće mjesto zauzima toksoplazmoza, no unatoč laboratorijskom dokazu svježe infekcije registrira se potprijavljenost iste (1 prijava od 2 dokazane akutne infekcije). Q groznica i dalje bilježi nisku incidenciju, u 2019. godini nije bilo prijava Q groznice.

U 2019. godini je zbog ugriza ili kontakta sa životinjama anketirano 211 osoba, cijepljeno je 18 osoba (8,5%). Zahvaljujući kontinuiranom cijepljenju lisica na području Istarske županije, već niz godina u pretraženim uzorcima životinja nije izoliran uzročnik bjesnoće.

Nakon nekoliko godina registrira se pad prijava akutnog hepatitisa tipa B te porast osoba s antitijelima na virus hepatitisa C, dok je broj prijava nosilaca HBV na, kroz više godina ustaljenoj, niskoj razini.

Krajem svake, pa tako i 2019. godine, republički Registar za HIV/AIDS dostavlja podatke o nosilaštvu HIV-a i oboljelima od AIDS-a na republičkoj i županijskoj razini.

U razdoblju 1985-2019. godine u Republici Hrvatskoj je registrirano 1723 osoba sa nosilaštvom HIV infekcije, od kojih je 551 oboljelo od AIDS-a, a 222 osobe su umrle.

Među, na republičkoj razini registriranim osobama sa nosilaštvom HIV-a i AIDS-om, u navedenom razdoblju je sa područja Istarske županije 74 osoba sa nosilaštvom HIV-a (udio Istarske županije 4,3%), 31 osoba je razvila AIDS (udio Istarske županije 5,6%), a 15 osoba je umrlo (udio Istarske županije 6,8%).

Analiza podataka za Istarsku županiju govori da je 86,5% osoba registriranih kao nosioci HIV-a muškog, a 13,5% osoba ženskog spola. Dominantan put prijenosa je muški homoseksualni put (67,6%), heteroseksualni put prijenosa iznosi 4,0%. 8,1% registriranih nosilaca HIV-a u Istarskoj županiji čine intravenozni korisnici sredstava ovisnosti. Prema dobi u kojoj je utvrđeno nosilaštvo HIV-a 58,1% nosilaca je u dobnim skupinama između 30-44 godina.

U 2019. godini registrira se povećanje broja oboljelih od svraba u odnosu na 2018. (171/92), te jednak broj osoba infestiranih ušima glave (18/18).

U Istarskoj županiji je tijekom 2019. godine prijavljeno 26 epidemija zaraznih bolesti: 14 epidemija akutnog gastroenteritisa, 8 epidemija svraba, 2 epidemije enterobijaze, te po jedna epidemija trovanja hranom i jedna epidemija salmoneloze. Uzročnik nije utvrđen u 8 epidemija akutnog gastroenteritisa, iako su dinamika i put širenja oboljenja upućivali na virusnu etiologiju. U svim epidemijama poduzete su protuepidemijske mjere. Svrab u dječjim kolektivima sve češće ima epidemijski potencijal koji zahtijeva provedbu opsežnih i dugotrajnih kemoprofilaktičkih i higijenskih mjera.

Obrada podataka:

Suzana Mušković, dr.med., spec. epidemiologije
Voditeljica Odjela za provedbu nadzora
nad zaraznim bolestima